

REFERAT Byrådet 2022 til 2025 d. 30-10-2025

Mødedato Torsdag d. 30. oktober 2025 kl. 18:00

Mødested Nakskov Bibliotekets mødesal

Mødedeltagere Holger Schou Rasmussen, Vibeke Grave, Martin Boesen, Michael Knudsen, Thomas Østergaard, Muj Berisha, Steffen Rasmussen, Ann-Britt Lærkedahl, Gry Hernø, Lasse Falster, Klaus Svensson, Diana Leicht Christensen, Eric Steffensen, Tine Vinther Clausen, Merete Meyer, Knud Knudsen, Vagn Pedersen, Jesper Volmer, Lars Christiansen, Henning Rasmussen, Marie-Louise Brehm Nielsen, Henrik Jacobsen, Per Kim Nielsen, Leo Christensen, Birthe Lauridsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Folkeskolestrategi 2025-2035.....	4
Forslag til omlægningsplaner - Grøn Trepert.....	7
Godkendelse af skema B for afd. 5 Rosnæs, tilhørende Bs af 1944 i Nakskov.....	11
Ændring af vedtægt for Lolland International School.....	18
Ændring af Rødby valgsted.....	20
Forslag til byrådets mødeplan 2026.....	21
Borgerforslag - Alternativ færgestrategi med levetidsforlængelse af færger.....	22
Borgerforslag - Færgestrategien.....	23
Åben orientering.....	25
Lukket: Lukket orientering.....	26
Godkendelse af referat.....	27

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden til byrådsmødet den 30. oktober 2025.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt med den ændring, at dagsordenspunkterne 8 og 9 behandles først.

Punkt 2: Folkeskolestrategi 2025-2035

17.00.00-G01-285-22

Historik

Børne- og Skoleudvalget behandlede forslag til ny folkeskolestrategi på møde d. 4. september 2025 og indstillede, at forslaget skulle sendes høring.

Sagsresumé

Præsentation af forslag til Folkeskolestrategien 2025-2035 med høringssvar til godkendelse.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune fik 2019 en ny sammenhængende børnepolitik med underliggende strategier (herunder også en folkeskolestrategi). I forbindelse med Byrådsperioden 2022-2025 blev der defineret en række fyrtårne, der er med til at realisere byrådets visioner og målsætninger. Fyrtårnet på skoleområdet hedder Fremtidens Skole og er med til at afklare de politiske målsætninger og visioner for fremtidens folkeskole på Lolland.

Fyrtårnet blev skudt i gang med kickoff-arrangement august 2023 med fokus på fire overordnede hjørneflag for fremtidens folkeskole

- Barnets stemme
- Skole for alle børn
- Mindset og kultur
- Overgange

Hvert tema blev drøftet sammen med interesser for skolen, så elever, forældre, lærere, pædagoger, ledere, ungdomsuddannelser og politikere kunne komme med deres input til indholdet af en kommende folkeskolestrategi. Der har i processen været fokus på at involvere elever og forældre med videreudvikling af folkeskolerne og elever og forældre kom med mange relevante input til indholdet af den kommende folkeskolestrategi. Ved temaet barnets stemme præsenterede fælleselevrådet deres tanker om en god skole og udfordrede deltagerne på temamødet til at kigge på skolen fra elevernes perspektiv for at skabe en endnu bedre skole med deltagende og motiverede elever.

Fyrtårnets arbejde afrundes med en folkeskolekonference d. 1. oktober 2025, hvor der ud over eksterne oplægsholdere også kigges tilbage på resultater og anbefalinger fra fyrtårnet. Dertil præsenteres hovedpunkterne fra udkastet til Folkeskolestrategi 2025-2035.

Sideløbende med arbejdet med fyrtårnet Fremtidens Skole, har der været politiske drøftelser af den kommende folkeskolestrategi, bl.a. på Børne- og skoleudvalgets møder 13. marts, hvor dispositionen for strategien blev vedtaget. Hertil kommer tre temadrøftelser, hvor de tre overordnede strategiområder blev drøftet. Det drejer sig om:

- Fortsat udvikling af kvalitet på folkeskolerne
- Fremtidssikre tilbud for elever med behov for specialundervisning
- Skoletilbud med et internationalt aspekt

Hvert af de tre strategiområder er desuden drøftet i alle skolebestyrelser.

Børne- og Skoleudvalget har vedtaget at strategien skal indeholde historik, afrapportering på fyrtårnet Fremtidens Skole, potentialer og udfordringer på de store dagsordener her og nu og i fremtiden, udvælgelse og begrundelse for emner i strategien (kvalitet, specialundervisning, internationalisering) og en beskrivelse af de enkelte strategiområder. Disse områder er indeholdt i Folkeskolestrategien, der består af et hoveddokument og en række bilag, der uddyber baggrund, mål og implementering. I hoveddokumentet findes vision, de tre strategiske hovedområder og de overordnede mål for udviklingen af folkeskolen i Lolland Kommune. For at give et samlet overblik og en dybere forståelse af Folkeskolestrategien 2025-2035 er der udarbejdet en række bilag. Bilagene uddyber og perspektiverer strategiens retning, så man kan få indblik i både baggrund, udfordringer, valg af fokusområder og implementering.

Folkeskolestrategien har et 10-årigt perspektiv for at sikre mulighed for langsigtet planlægning, vel vidende at demografiske og økonomiske forhold kan betyde, at strukturen løbende skal tilpasses for at imødekomme elevgruppens

behov bedst muligt.

Strategien adresserer det nuværende udfordringsbillede og potentialer, og den har en række mål og overordnede indsatsområder, så skolerne giver alle elever mulighed for at udvikle sig fagligt og socialt med et internationalt perspektiv.

Disse områder er indeholdt i folkeskolestrategien, der består af et hoveddokument og en række bilag, der uddyber baggrund, mål og implementering. I hoveddokumentet findes vision, de tre strategiske hovedområder og de overordnede mål for udviklingen af folkeskolen i Lolland Kommune. For at give et samlet overblik og en dybere forståelse af Folkeskolestrategien 2025-2035 er der udarbejdet en række bilag. Bilagene uddyber og perspektiverer strategiens retning, så man kan få indblik i både baggrund, udfordringer, valg af fokusområder og implementering.

Tilblivelsesprocessen af folkeskolestrategiens vision startede i fælleselevrådet, der kom med deres perspektiv på, hvad skolen skal være funderet på og efterfølgende har Børne- og Skoleudvalget samt alle bestyrelser drøftet ordlyden af visionen og givet feedback på det. Formålet har været at skabe et fælles afsæt for videreudvikling af folkeskolen med kerneaktørerne helt tæt på.

Høringsvarerne peger på, at strategien rummer flere positive elementer. Den fremstår ambitiøs og tydelig med et stærkt elevperspektiv, hvor fællesskabet er placeret som skolens omdrejningspunkt. Der lægges vægt på et stort decentralt råderum for lederne samt en langsigtet retning, der skaber fælles kurs. Det fremhæves også som positivt, at mange interessenter har været inddraget i processen, hvilket giver ejerskab til visionen.

Der peges samtidig på en række udfordringer. Blandt andet ønskes et behov for mere støtte til det pædagogiske personale. Der efterlyses en bedre balance mellem børnesyn og fællesskabssyn, ligesom ambitionerne bør følges af tilstrækkelige ressourcer. Det fremhæves, at god undervisning allerede findes på skolerne, og at dette bør anerkendes. Forældrenes rolle bør beskrives tydeligere, inklusionsindsatsen balanceres, og det eksisterende arbejde fra medarbejdere og ledere bør anerkendes. Derudover udtrykkes der behov for en styrket indsats i forhold til internationalisering, rekruttering af medarbejdere samt en præcisering af begrebet "blandet landets bedste". Endelig efterspørges mere konkrete målsætninger, som skolerne kan navigere efter.

Temaer og forslag fra de afgivne høringssvar er indarbejdet i hoveddokumentet med rødt, som dermed er den nye version. Temaer og forslag, der ikke er indarbejdet i hoveddokumentet ser administrationen som adresseret i bilagene.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 4. september 2025, punkt 4:

Fraværende: Tine Vinther Clausen

Godkendt.

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 9. oktober 2025, punkt 4:

Godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 23. oktober 2025, punkt 8:

Fraværende: Eric Steffensen og Muj Berisha

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, trods Enhedslisten anser strategien for velformuleret, idet der er for stor afstand mellem mål og midler.

Behandlingsplan

BSU - BSU - BY

Bilag

Folkeskolestrategi 2025 H - version efter høring .pdf

Folkeskolestrategi - hørings svar

Bilag 5.1 Historik og Fremtidens Skole

Bilag 5.2 Potentialer, udfordringer og begrundelse for strategiens fokusområder

Bilag 5.3 Beskrivelse af de enkelte strategiområder

Bilag 5.4 Implementering, kompetencer og opfølgning

Punkt 3: Forslag til omlægningsplaner - Grøn Trepert

01.18.10-P15-2-25

Historik

Byrådet vedtog den 28. januar 2025 at udpege medlemmer til de lokale grønne treparter for Smålandshavet og Østersøen. I samme forbindelse blev der orienteret om organisering af de lokale grønne treparter og kommunens opgave med at implementere Aftale om Grønt Danmark - **bilag 7**.

Sagsresumé

Vandmiljøet i havene omkring Danmark skal forbedres, grundvandet sikres og biodiversiteten forøges. Dette skal primært opnås ved at det samlede areal med natur og skov forøges. Ministeriet for Grøn Trepert og KL har derfor indgået aftale om, at kommunalbestyrelserne senest i december 2025 skal principvedtage omlægningsplaner. Med Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark har kommunerne fået ansvaret for den lokale organisering af 23 lokale treparter. Treparterne skal koordinere den lokale planlægning og implementering af omlægningsindsatsen. Omlægningsplanen består af specifikke arealer der er screenet og fundet umiddelbart velegnet til omlægningsindsatsen. Inden den konkrete omlægning af et areal finder sted, udføres tekniske og ejendomsræssige forundersøgelser. Ordningerne bygger på frivilligt tilsagn fra lodsejer.

I februar 2025 blev der oprettet lokale grønne treparter for de 2 hovedvandoplande som Lolland kommunes geografi befinder sig indenfor. De to grønne treparter har i perioden afholdt et fælles opstartsmøde og 4 særskilte arbejds møder for hver af de lokale grønne treparter.

De to lokale grønne treparter har udarbejdet forslag til omlægningsplan for hver af de to hovedvandoplande og sendt forslaget til kommunerne indenfor trepartens geografi. Forslagene er sendt med anbefaling om, at kommunerne principgodkender forslaget til omlægningsplan.

Sagsfremstilling

Lolland Kommune er medlem af Lokal Trepert Østersøen og Lokal Trepert Smålandsfarvandet, hvor henholdsvis Vordingborg - og Næstved Kommune har formandskabet. Næstved Kommune sekretariatsbetjener de to treparter. Hver lokal trepart skal planlægge, koordinere og gennemføre en omlægningsplan indenfor den enkelte treparts geografiske område. Den lokale trepart er et samarbejdsorgan, som skal drøfte, koordinere og tænke i helheder på tværs af indsatsbehov og øvrige areal- og naturhensyn. Den lokale trepart for Østersøen og - Smålandsfarvandet og Lolland Kommune er forpligtet til løbende at opdatere omlægningsplanen, således at den altid anviser en realiserbar vej til indfrielse af de statsligt udmeldte indsatsbehov.

Lolland Kommunes administration og politiske repræsentation har gennem hele forløbet deltaget aktivt i arbejdet med udarbejdelsen af planerne.

Omlægningsplanen

Omlægningsplanerne skal på nuværende tidspunkt vise vejen til indfrielse af målene for kvælstof- og lavbundsindsatsen. Omlægningsindsatsen omfatter udtagning af kulstofrige lavbundsjord, vådområder, minivådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser. Kommunen skal i det videre arbejde med omlægningsplanen identificere arealer, som har potentiale for at bidrage til beskyttet- og strengt beskyttet natur samt skovrejsning.

Omlægningsplanerne i **bilag 5** viser hvilke konkrete projekter i Lolland Kommune, der bidrager til en fuldt dækkende omlægningsplan for Lokal Trepert Østersøen og Lokal Trepert Smålandsfarvandet.

Omlægningsplanerne er - og skal være - udarbejdet i den statslige IT-plattform MARS. Planen består af projekter, som kan være på forskellige stadier - fra projektskitser til projekter, der har opnået tilsagn om tilskud til gennemførelse. MARS indeholder det samlede overblik over projekternes kvælstofeffekt, arealet af udtagne lavbundsjord, skovrejsning og bidraget til mere natur. Omlægningsprojekter som har fået forundersøgelsestilsagn eller etableringstilsagn har gennemgået den nødvendige lodsejerinddragelse og myndighedsbehandling. Dermed er projekternes placering allerede offentligt kendt. Anderledes forholder det sig med skitseprojekterne, som for nærværende har undergået en lav grad af lodsejer-,

borger- og interessentinvolvering. Efterhånden som projekterne konkretiseres og realiseres vil de berørte lodsejere blive kontaktet og inddraget i det mulige projekt. Skitseprojekterne fremgår i listeform og på kort i **bilag 5**.

Forslagene til omlægningsplaner blev færdigbehandlet i august måned af Den Lokale Trepert Østersøen og Den Lokale Trepert Smålandsfarvandet. Planerne med forslag til skitseprojekter til omlægning af arealer fremgår af **bilag 1-4**.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 12. september verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Østersøen og har den 17. september verificeret omlægningsplanen for Lokal Trepert Smålandsfarvandet uden bemærkninger.

De foreslåede projektområder i omlægningsplanerne udgøres af :

Områder til Kvælstofindsats

Til videre sagsbehandling har Lolland Kommune identificeret 12 skitseprojekter og igangværende projekter med en samlet kvælstofreduktion på 143 ton .

Områder til Co₂ reduktion

Der er ikke lokale mål for hovedvandoplandende, men et samlet nationalt mål om at udtage 140.000 hektar kulstofrige lavbundslande inkl. randarealer på landsplan frem mod 2030. Lolland Kommune har ifølge Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø potentielt 1.044 hektar lavbundsarealer ud af et samlet potentiale i den Lokale Trepert Østersøen på 3.955 ha og i den Lokale Trepert Smålandsfarvandet på 13.218 ha. Den Lokale Trepert for Østersøen har med udgangspunkt i det potentielle lavbundareal foreslået, at der medtages 3.978 hektar i omlægningsplanen, jf. tabel i **bilag 5**. Den Lokale Trepert for Smålandsfarvandet har med udgangspunkt i det potentielle lavbundareal foreslået, at der medtages 11.698 hektar i omlægningsplanen,

Områder til natur og biodiversitet

Omlægningsplanen indeholder projekter i Lolland Kommune, med potentiale for at kunne omlægges til beskyttet og strengt beskyttet natur og store sammenhængende naturområder. Arealerne består af 42 skitseprojekter på samlet 2.618 hektar. Skitseprojekter der ikke overlapper med lavbundsarealer eller kvælstofindsatser kan ikke for nuværende tilskudsfinansieres og skal derfor realiseres via finansiering fra fonde mm.

Skitseprojekterne fremgår i **bilag 5**.

Buffer

Erfaringen fra de tidligere vandoplandsplaner har vist, at der vil være et frafald af projekter fra skitseprojektniveau og frem mod realisering. Den Lokale Trepert for Østersøen og den Lokale Trepert for Smålandsfarvandet har derfor valgt at udarbejde en omlægningsplan, som leverer på mere end indsatsbehovet. Dette er gjort for i mindre omfang at skulle genbesøge lodsejere og opstarte processen igen.

Videre proces

Når omlægningsplanen er principvedtaget af alle kommunalbestyrelser i de Lokale Treparter, publicerer sekretariatskommunen omlægningsplanen i MARS, så tallene for målopfyldelse i omlægningsplanen bliver offentligt tilgængelig. Kommunerne skal i samarbejde med de lokale treparter efter principvedtagelsen i 2025 og frem mod 2030 sikre en løbende opdatering af omlægningsplanerne. Sideløbende arbejder Lolland Kommune i samarbejde med lodsejerne om at udvikle projekterne i omlægningsplanerne frem mod realisering. Herunder øvrig myndighedsbehandling og tilpasning af kommuneplanen om nødvendigt.

Tværgående konsekvenser

Der forventes at være behov for tværgående indsats i relation til øvrig kommunal planlægning i forbindelse med implementeringen.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Den lokale organisering af omlægningsindsatsen er aftalebaseret og udmøntes ikke i love og bekendtgørelser. I stedet danner følgende politiske aftaler grundlag for indsatsen:

- Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 13. december 2024
- Aftale om et Grønt Danmark af 24. juni 2024. Aftale mellem regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarerforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.
- Aftale om Implementering af et Grønt Danmark af 18. november 2024. Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre.
- Udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021-2027. Planudkastet fastlægger det indsatsbehov for kvælstof, som omlægningsplanerne skal levere på.

Høring/Udtalelse

Kommunen har den 24. marts 2025 afholdt borger- og lodsejermøde om arealomlægningerne i den grønne trepart. Det var til mødet muligt at stille spørgsmål og bidrage med forslag til potentielle projekter. Der var god tilslutning til mødet og positiv interesse for sagen.

Kommunen har også den 19. maj 2025 udsendt et brev via E-Boks til alle relevante lodsejere, der kunne blive en del af omlægningsplanen, med yderligere information om den grønne trepart, kontaktinformationer mm.

Den 4. september 2025 blev alle lodsejere, der er en del af et eller flere skitseprojekter i udkast til udtagningsplanen, orienteret om dette. I samme skrivelse inviteres lodsejere til at booke et møde med kommunen. Brevet kan ses i **bilag 6**. Informationsmøderne med lodsejere er afviklet i perioden fra den 30. september til den 9. oktober 2025.

Lolland Kommunes Grønne Råd, hvor der sidder repræsentanter fra Naturstyrelsen, VKST, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Skovdyrkerforeningen samt Danmarks Jægerforbund er desuden løbende blevet orienteret om den grønne trepart.

Indstilling

Administrationen indstiller:

at Klima-, Teknik- og Miljøudvalget over for byrådet anbefaler:

- at Lolland kommune principvedtager forslag til omlægningsplan fremsendt af Lokal trepart Østersøen
- at Lolland Kommune principvedtager forslag til omlægningsplan fremsendt af lokal trepart Smålandshavet
- at der arbejdes videre med realisering af de projekter i omlægningsplanerne, der i IT-plattformen MARS er registreret inden for egen kommunegrænse.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, den 6. oktober 2025, punkt 5:

Fraværende: Muj Berisha, Klaus Svensson

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 23. oktober 2025, punkt 5:

Fraværende: Eric Steffensen og Muj Berisha

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt.

Behandlingsplan

Klima-, Teknik- og Miljøudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget, Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Følgebrev for Østersøen

Bilag 2 - Følgebrev Smålandsfarvandet

Bilag 3 - Synergiparametre til vurdering af arealomlægningsprojekter

Bilag 4 - Procesplan for principvedtagelse af omlægningsplaner i 2025

Bilag 5 - Omlægningsplan for Lolland Kommune

Bilag 6 - Lodsejerbrev for lodsejere omfattet af omlægningsplanen

Bilag 7 - Byrådet 28-01-25 - Udpegning_medlemmer_til_Lokale_grønne_treparter

Punkt 4: Godkendelse af skema B for afd. 5 Rosnæs, tilhørende Bs af 1944 i Nakskov

03.02.00-P19-2-25

Sagsresumé

Byrådet forelægges denne sag mhp. godkendelse af skema B, herunder fremtidigt lejeniveau, låneoptag, garantistillelse og brug af reguleringskonto efter at den fysiske helhedsplan for Rosnæs har været genudbudt i 4 etaper, og byggeriet kan påbegyndes.

Sagen er efter licitation blevet noget dyrere end på skema A-niveau, hvilket dels skyldes at projektet er ændret og forbedret betragteligt, og dels at projektgrundlaget ikke var lige så fyldestgørende på skema A-tidspunktet, stigende håndværkerudgifter, ringe konkurrence ved udbud, stigende byggelånsrenter og øgede omkostninger til genhusning og dækning af lejetab.

Sagsfremstilling

Bygherrerådgiver har på vegne af Boligselskabet af 1944 i Nakskov fremsendt skema B ansøgning vedrørende renoveringsprojekt (helhedsplan) for afd. 5 Rosnæs til kommunal godkendelse.

Skema A blev godkendt i dec. 2020 med en samlet anskaffelsessum på 71,129 mio. kr. Helhedsplanen for Rosnæs er en del af Landsbyggefondens fremrykkede skema A sager i 2020. På grund af fremrykningen blev hele grundlaget for skema A, efter aftale med Landsbyggefonden, udarbejdet på få måneder. Forundersøgelser, projektmateriale og detailbudgettering er derfor først udarbejdet efter skema A.

I november 2023 blev det i Økonomi- og Erhvervsudvalget godkendt at imødekomme en tidsfristforlængelse for skema B. På dette tidspunkt beløb den oplyste estimerede anskaffelsessum sig til 185,7 mio. kr. Det vil sige, at anskaffelsessummen var steget med 114,571 mio. kr. i forhold til skema A på pågældende tidspunkt.

Den betydelige stigning i den estimerede anskaffelsessum skyldes, at projektet fra skema A til november 2023 havde ændret sig betydeligt. Ved skema A var forudsætningen, at rækkehusene på Lindevej 2-44 samt fælleshuset kunne renoveres med bl.a. efterisolering og varmepumper samt mindre indvendige konstruktive ændringer med henblik på tilgængelighed og ældre-/handicapvenlighed. For etageboligerne var forudsætningen, at der skulle efterisoleres, renoveres med ny rørføring i bygningerne, udskiftes tage samt renoveres køkkener, badeværelser og altaner.

De efterfølgende tekniske undersøgelser viste imidlertid, at rækkehusene og fælleshuset oprindeligt var opført med betydelige konstruktionsmæssige fejl, hvorfor en renovering ville være uhensigtsmæssig. For etageejendommenes vedkommende viste undersøgelserne også betydelig større udfordringer end først antaget. Ved Økonomi- og Erhvervsudvalgets godkendelse af tidsfristforlængelse for skema B var projektet endnu ikke udbudt.

Det nuværende indhold i helhedsplan fremgår af bilag 5 og den tidligere ufuldstændige tilstandsregistrering på skema A tidspunktet af bilag 4.

Ændringer fra skema A til skema B - den samlede forhøjelse af den økonomiske ramme fra skema A til skema B skyldes primært en kombination af følgende:

- Projektet har ændret sig, så vidt angår rækkehusbebyggelsen, idet det er konstateret at boligerne er i så dårlig opførelsesstand, at renoveringsomkostningerne ikke stod mål med udbyttet. Derfor blev fra af Landsbyggefonden godkendt at boligerne nyopføres fra sokkel (nedrenovering). Den samme betragtning er gældende for fælleshuset, som er medtaget i projektet som nyopførelse. Desuden tilføjes skure til rækkehusene med deraf følgende omlægning af udearealer.
- Sagen er en fremrykket helhedsplan, hvorfor projektgrundlaget ikke var lige så fyldestgørende som i tilsvarende sager og derfor forbundet med betydeligt større usikkerhed om arbejder og dermed økonomi.
- Stigende håndværkerudgifter siden 2020, hvor stigningen i byggeomkostningsindekset 4. kvartal 2020 til indeks 1. kvartal 2025 er steget med 23%.
- Flere jordarbejder og deraf følgende ændringer/forbedringer af udearealer
- Interessen for at byde på entrepriseudbud på Lolland er begrænset til meget få bydende, hvorved konkurrence er begrænset. Ved første entrepriseudbud var der kun én tilbudsgiver, der gav bud. Derfor blev opgaven (efter samråd med Landsbyggefonden) omprojekteret og genudbudt, hvilket også har øget omkostningerne. Det skal bemærkes at projektet ved genubbuddet opnåede flere bydende og en besparelse på håndværkerudgifterne på ca. 20 mio. kr.

- Grundet forsinkelse i tidsplanen, bl.a. på grund af omprojektering og genudbud, er tomgangstabet i afdelingen væsentligt forøget. Ca. halvdelen af afdelingens boliger står pt. tomme, hvorfor tomgangstabet er ca. dobbelt så højt som forventet ved skema A.
- Udvikling i renteniveauet siden 2020 samt en forlængelse i tidsplan har medført en væsentlig forøgelse af de estimerede byggelånsrenter.

Anskaffelsessummen på sagen er efter godkendelse af tidsfristforlængelsen for skema B i november 2023 steget med 24 mio. kr. I skema B anskaffelsessummen er der afsat en pulje til uforudsete omkostninger, til gr. 3 arbejder, indeksregulering og bygherreleverancer på i alt 16,482 mio. kr. som ikke var med i den forventede anskaffelsessum i 2023. Differencen herudover er derfor på 7,5 mio. kr., som kan henføres til almindelig usikkerhed i forholdet budget og endeligt tilbud, samt omprojektering og genudbud. De støttede arbejder, som godkendes af Landsbyggefonden er udvidet fra forventet 72,8 mio. kr. i efteråret 2023 til 80,4 mio. kr. ved skema B dvs. en forøgelse på 7,6 mio. kr. i støttede arbejder.

Økonomi

Den samlede anskaffelsessum på arbejderne i skema B er opgjort til 209,734 mio. kr.

De støttede arbejder inkl. de fordelte arbejder i skema B er opgjort til 80,423 mio. kr.

Til gruppe 2-arbejder (indirekte støttede arbejder) har fonden tilkendegivet en samlet økonomisk ramme på 10,000 mio. kr. Den samlede godkendte økonomiske ramme til gruppe 1-arbejder og gruppe 2-arbejder kan herefter opgøres til 90,423 mio. kr.

Derudover skal der udføres ustøttede arbejder (gruppe 3-arbejder) inden for en økonomisk ramme på 119,311 mio. kr.

Det samlede anlægsbudget kan herefter opgøres som følger:

Specifikation	Skema A inkl. moms	Skema B inkl. moms	Ændring
Gruppe 1-arbejder	Kr. mio. 27,100	Kr. mio. 80,423	Kr. mio. 53,323
Gruppe 2-arbejder	Kr. mio. 10,000	Kr. mio. 10,000	Kr. mio. 0
Gruppe 3-arbejder	Kr. mio. 34,029	Kr. mio. 119,311	Kr. mio. 85,282
I alt	Kr. mio. 71,129	Kr. mio. 209,734	Kr. mio. 138,605

Baggrunden for ændringerne mellem skema A og B fremgår af sagsfremstillingen.

Finansiering og kommunal garanti

Den samlede finansiering er opgjort som følger:

Specifikation finansiering gruppe 1-arbejder	Skema A	Skema B	Ændring	Bemærkninger
Støttet realkreditlån	Kr. mio. 27,100	Kr. mio. 80,423	Kr. mio. 53,323	Kommunal garanti på 100% og LBF giver regaranti på 50%.

Samlet finansiering gruppe 1-arbejder	Kr. mio. 27,100	Kr. mio. 80,423	Kr. mio. 53,323	
---------------------------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--

Specifikation finansiering gruppe 2-arbejder	Skema A	Skema B	Ændring	Bemærkninger
Ustøttet realkreditlån	Kr. mio. 7,880	Kr. mio. 7,880	Kr. mio. 0	Kommunal garanti, foreløbig beregnet til 100% Den endelige garanti fastsættes, når renoveringsprojektet er færdigt og endelig værdiansat.
Kapitaltilførsel	Kr. mio. 0,250	Kr. mio. 0,250	Kr. mio. 0	Kommunens andel udgør 50 t. kr.
Tilskud fra LBF/LDF	Kr. mio. 1,400	Kr. mio. 1,400	Kr. mio. 0	Fællespuljetilskud
Tilskud fra BS44 (trækningsretstilskud)	Kr. mio. 0,470	Kr. mio. 0,470	Kr. mio. 0	BS44-tilskud ifm. fællespuljetilskud
Samlet finansiering gruppe 2-arbejder	Kr. mio. 10,000	Kr. mio. 10,000	Kr. mio. 0	

Specifikation finansiering gruppe 3-arbejder	Skema A	Skema B	Ændring	Bemærkninger
Ustøttet realkreditlån	Kr. mio. 25,193	Kr. mio. 97,225	Kr. mio. 72,032	Kommunal garanti, foreløbig beregnet til 100% af Nykredit. Beregning revideres når lånet skal udbetales.
Afdelingens egne henlæggelser	Kr. mio. 8,836	Kr. mio. 9,186	Kr. mio. 0,350	Konto 401
Reguleringskonto	0 mio. kr.	Kr. mio. 12,900	Kr. mio. 12,900	Konto 405

Samlet finansiering gruppe 3-arbejder	Kr. mio. 34,029	Kr. mio. 119,311	Kr. mio. 85,282	
---------------------------------------	--------------------	---------------------	--------------------	--

Boligselskabet bidrager med et samlet tilskud på 0,470 mio. kr. fra egen trækingsret. Afdelingen bidrager med 9,186 mio. kr. af de samlede henlæggelser til planlagt og periodisk vedligeholdelse og fornyelse. Beløbet svarer til de nuværende henlæggelser med fradrag af nødvendig, forsvarlig restsaldo. Afdelingens indbetalinger fra LBF/BS44 til driftsstøtte opsamles i afdelingen på en reguleringskonto (konto 405).

Reguleringskontoen opgøres årligt, inkl. revisorpåtegning af opgørelsen. Der er i finansieringen indregnet et forbrug på reguleringskontoen på 12,900 mio. kr., som er forhåndsgodkendt af LBF, med forbehold for kommunens godkendelse.

Kommunen har ved godkendelsen af skema A godkendt kapitaltilførsel 50.000 kr.

Helhedsplanen koster i alt 209,734 mio. kr. inkl. håndværkerudgifter, byggebyggepladsforanstaltninger, og omkostninger, herunder udgifter til genhusning.

Helhedsplanens arbejder fordeler sig på følgende poster inkl. andel af omkostninger mv.

Beskrivelse	Udgift (inkl. omkostninger)
Facader (Strandvej/Lindevej og Enehøjevej)	21.423.644
Vinduer og Døre (Strandvej/Lindevej og Enehøjevej)	4.017.132
Tage	10.634.742
Tilgængelighedsboliger (Rækkehuse Lindevej lige nr.)	41.679.163
Renovering af eksisterende altaner (Strandvej/Lindevej)	9.340.905
Etablering af nye altaner (Enehøjevej)	5.925.976
Nye køkkener (Strandvej/Lindevej og Enehøjevej)	27.515.719
Udearealer	5.699.460
Diverse installationer, optimering	5.294.098
Indeklima, Ventilation	12.120.124
Udskiftning af faldstammer	2.509.299
Udskiftning af VVS-installationer	4.945.874

Renovering af kloak på egen matrikel	13.666.984
Renovering fjernvarmerør på egen matrikel	7.418.615
Opretning af fælleshus – Lindevej	9.647.531
Pulje til uforudsete udgifter	16.482.000
I alt	209.733.572

Husleje:

Huslejeniveauet FØR gennemførelse af renoveringsprojektet

Huslejegennemsnittet for Rosnæs pr. 01.01.2025 udgør 638 kr. pr. m² pr. år.

Huslejeniveauet EFTER gennemførelse af renoveringsprojektet

Det gennemsnitlige lejeniveau efter renovering udgør 898 kr. pr. m² pr. år, hvilket er en stigning på 260 kr./m² /år fra skema A. Heraf vedrører 20 kr./m² /år finansiering af de støttede arbejder mens 240 kr./m² vedrører finansiering af de ustøttede arbejder.

Ved beregningen af den fremtidige huslejeniveau er der indregnet følgende forudsætninger:

Specifikation	Årligt beløb
Samlet låneydelse i alt (forudsat 5,60 % i ydelse på det ustøttede lån)	8.812.607
Besparelser driftsbudget*	-730.900
Besparelser ved udløb af forbedringslån (Dispositionsfond dækker resterende ydelser)	-529.990
Lokal ydelsesstøtte fra Boligorganisationen	-2.825.000
Driftsstøtte via LBF/BS44	-3.254.702
Total (lejestigning svarende til 260 kr./m ²)	-1.472.015

*Den årlige besparelse på driftsbudgettet findes på konto 115 med 147.000 kr. og konto 120 med 235.000 kr. Hertil kommer en yderligere driftsbesparelse på 349.000 kr. pga. overgang til individuel vandafregning. Der er efter den fremtidige besparelse taget højde for nødvendigt råderum til henlæggelser således, at kravet om tilstrækkelige midler til fremtidigt vedligehold i henhold til 30-års budgetterne kan overholdes. Dette sikrer, at den fremadrettede henlæggelsesplan kan overholdes, og at der ikke kigges ind i en ny fysisk helhedsplan.

Tidsplan

Efter godkendelsen af skema B opstarter de ind- og udvendige arbejder umiddelbart efter. Sidste etape forventes afleveret i fjerde kvartal 2028.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Almenboligloven §91 samt Landsbyggefondens regulativ.

Høring/Udtalelse

Lolland Kommune og Landsbyggefonden har i december 2020 godkendt skema A. Helhedsplanen og skema A er godkendt af bestyrelsen i BS44 den 24. november 2020.

Skema B er godkendt af bestyrelsen i BS44 30.09.2025.

Beboergodkendelse:

På grund af corona samt manglende afklaring af helhedsplanens indhold og økonomi blev skema A først godkendt af beboerne på et ekstraordinært afdelingsmøde 30. marts 2023. På mødet blev en stigning i den gennemsnitlige husleje på i alt 260 kr. /m² / år, svarende til en gennemsnitlig husleje på 898 kr./m² /år er godkendt. Beboerne godkendte helhedsplanen og huslejestigningen med afstemningsresultatet 89 stemmer for, 3 imod og 2 blanke.

Indstilling

Det indstilles til Byrådets godkendelse, at:

A) skema B godkendes med forbehold for senere byggetilladelse og myndighedsprojekt, der flugter med vedtaget lokalplan.

B) at kommunen meddeler, at ville stille kommunegarantier for såvel det støttede (garanti med regaranti) som ustøttede realkreditlån (garanti).

C) Kommunen vedstår kapitaltilførsel 50 t.kr. i form af lån.

D) kommunen godkender forbrug fra reguleringskontoen med kr. 12,900 mio., der er forhåndsgodkendt af LBF.

E) kommunen godkender lejeniveau 898 kr./m²/år.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 23. oktober 2025, punkt 6:

Fraværende: Eric Steffensen og Muj Berisha

Godkendt.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt.

Behandlingsplan

ØKE-BY

Bilag

Bilag 9 Ordforklaring

Bilag 8 Referat ekstraordinært afdelingsmøde skema A.pdf

Bilag 7 Kommunal indstilling skema B 09.10.2025 Rosnæs.pdf

Bilag 6 Mail af 24.09.2025 LBF Forhåndsgodkendelse af skema B.pdf

Bilag 5 Nuværende indhold i helhedsplan for Rosnæs.pdf

Bilag 4 Tilstandsregistrering Rosnæs skema A-niveau nov. 2020.pdf

Bilag 2 Skema B støttede arbejder.pdf

Bilag 3 Skema B ustøttede arbejder.pdf

Bilag 1 LBF budgetark skema B 23.09.2025.pdf

Punkt 5: Ændring af vedtægt for Lolland International School

17.00.00-A00-4-25

Historik

Byrådet har på møde d. 28. august 2025 godkendt, at forslag til ændring af vedtægt for Lolland International School sendes i høring. Høringsperioden er overstået og høringssvarene indgår i beslutning om ændring af vedtægt for Lolland International School.

Sagsresumé

Sagen er behandling af høringssvar og beslutning om ændring af vedtægt for Lolland International School.

Planmæssige forhold/Lovgrundlag

Skolebestyrelsen på Lolland International School ønsker at sikre bedre muligheder for at give tydeligere kommunikation til og yderligere sikkerhed for kommende forældre, så der opnås bedre koordination i forhold til arbejdsforhold og skolegang. Familier, der flytter fra udlandet på grund af arbejde, har behov for klar kommunikation og sikkerhed om, hvornår der er en ledig plads på skolen. Skolebestyrelsen vil gerne erstatte 'lodtrækning' med 'registreringsdato' i optagelseskriterierne.

Desuden ønskes der yderligere to faste medlemmer af forældrerepræsentanter i skolebestyrelsen, så sammensætningen afspejler de øvrige folkeskolelærers sammensætning.

Folkeskolelovens §§ 42-44 om skolebestyrelser og regler fastsat i henhold til disse bestemmelser gælder tilsvarende for kommunale internationale grundskoler.

Der foreslås følgende ændringer til skolens vedtægter:

Ændringer i optagelseskriterierne

Nuværende

Kapitel 4: Målgruppe, elevoptag og frit skolevalg

§ 11. Skolen optager undervisningspligtige børn af udlændinge, der har midlertidigt ophold her i landet på grundlag af beskæftigelse, og hvis forældre ønsker dem optaget i skolen. Hvis der herefter er ledig kapacitet, optages danske børn og andre udenlandske børn. Børn omfattet af 1. pkt. skal udgøres flertallet.

Stk. 2. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse i skolen, sker optagelse efter følgende kriterier:

Børn med bopæl i Lolland Kommune optages først
Søskende til elever på skolen optages dernæst
Dernæst lodtrækning.

Erstattes af

§ 11. Skolen optager undervisningspligtige børn af udlændinge, der har midlertidigt ophold her i landet på grundlag af beskæftigelse, og hvis forældre ønsker dem optaget i skolen. Hvis der herefter er ledig kapacitet, optages danske børn og andre udenlandske børn. Børn omfattet af 1. pkt. skal udgøres flertallet.

Stk. 2. Hvis det ikke er muligt at imødekomme alle ønsker om optagelse i skolen, sker optagelse efter følgende kriterier:

*Børn med bopæl i Lolland Kommune optages først
Søskende til elever på skolen optages dernæst
Registreringsdato ved modtagelse af ønske om indskrivning. Datoen gælder fra forældrene afleverer indskrivningsblanket.*

Ændringer skolebestyrelsen forældrerepræsentanter

Skolens elevtal er vokset ud over dens oprindelige design på 100 elever og har nu 160 elever. Derfor ønsker skolebestyrelsen, i overensstemmelse med andre skoler i Lolland Kommune, at øge forældrerepresentationen i skolebestyrelsen fra 5 til 7. Ændringen træder i kraft fra næste skolebestyrelsesvalg.

Nuværende

Kapitel 3: Skoledistrikt og skolebestyrelse

§ 8. Skolebestyrelsen består af 5 forældrerepræsentanter, 2 medarbejderrepræsentanter og 2 elevrepræsentanter, der alle har stemmeret.

Erstattes af

§ 8. Skolebestyrelsen består af 7 forældrerepræsentanter, 2 medarbejderrepræsentanter og 2 elevrepræsentanter, der alle har stemmeret.

Indstilling

Administration indstiller, at Børne- og Skoleudvalget anbefaler ny vedtægt for Lolland International School godkendt.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, den 9. oktober 2025, punkt 7:

Indstilles godkendt.

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 23. oktober 2025, punkt 7:

Fraværende: Eric Steffensen og Muj Berisha

Indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt.

Bilag

Sammenskrivning af udtalelser fra skolebestyrelserne

Vedtægt-International-Skole-2023

Punkt 6: Ændring af Rødby valgsted

84.00.00-A00-1-02

Sagsresumé

Denne sag fremlægges til beslutning i Byrådet og omhandler flytning af afstemningsstedet i Rødby. Ændringer af valgsteder skal i valgsystemet være foretaget senest den 28. oktober 2025, hvorfor sagen fremlægges via Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Sagsfremstilling

I forbindelse med at Rødby hallen er blevet ramt af en stormskade, og der derfor er opstået usikkerhed om hallen kan bruges som afstemningssted for Kommunal- og Regionsrådsvalget og Ældrerådsvalget den 18. november, har valgsekretariatet set på alternativt valgsted til afholdelse af valget. Afstemningsstedet har ca. 3.000 stemmeberettiget, og det foreslås, at afstemningsstedet flyttes til Blomsterparkens Cafeteria, som har egnede faciliteter til afholdelse af valg. Det vurderes, at stedet er bedre egnet til afholdelse af valg, hvorfor det foreslås at flytning af afstemningsstedet gøres permanent, så Blomsterparkens Cafeteria også bruges ved fremtidige valg. Da der er begrænset med parkering, opfordres til at personalet i Blomsterparken på valgdagen ikke bruger parkeringspladsen foran Blomsterparken, men i stedet parkerer ved Kirsebærhaven.

Indstilling

Administrationen indstiller, at afstemningsstedet flyttes til Blomsterparkens Cafeteria til afholdelse af fremtidige valghandlinger.

Tidligere beslutning

Beslutning fra Økonomi- og Erhvervsudvalget, den 23. oktober 2025, punkt 9:

Fraværende: Eric Steffensen og Muj Berisha

indstilles godkendt.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt.

Behandlingsplan

Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet

Punkt 7: Forslag til byrådets mødeplan 2026

00.22.02-A00-1-25

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet forslag til mødeplan for afholdelse af byrådsmøder i 2026.

Møderne foreslås afholdt således:

Tirsdag den 27. januar i Maribo

Torsdag den 26. februar i Nakskov

Torsdag den 26. marts i Bandholm

Torsdag den 30. april i Maribo

Torsdag den 28. maj i i Nakskov

Torsdag den 25. juni i Bredfjed

Torsdag den 27. august i Maribo

Torsdag den 17. september i Nakskov

Torsdag den 8. oktober i Maribo

Torsdag den 29. oktober i Søllested

Torsdag den 26. november i Nakskov

Torsdag den 17. december i Maribo

Alle møder med start kl. 18.00

Indstilling

Administrationen indstiller, at mødeplanen godkendes.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt.

Bilag

Mødeplan 2026 Økonomi- og Erhvervsudvalg og Byrådet 2026 udvalg

Punkt 8: Borgerforslag - Alternativ færgestrategi med levetidsforlængelse af færger

00.01.10-G01-4-25

Sagsresumé

Forslagsstiller, Bjarne Alex Hansen, har den 12. september 2025 stillet borgerforslaget: Alternativ færgestrategi med levetidsforlængelse af færger.

Borgerforslaget har opnået mere end 400 støtter, hvorfor borgerforslaget er sat på byrådets dagsorden.

Sagsfremstilling

I lighed med Kalundborg kommune foreslås en alternativ færgestrategi.

En levetidsforlængelse op til 10 år er vurderet til en udgift på anslået 12 mio.kr. I den periode vil man få større sikkerhed for den optimale løsning teknisk og økonomisk.

En levetidsforlængelse med 10 år vil udsætte en samlet anlægsudgift på anslået 350 mio. Forrentning heraf på 200 mio over ti år kan så kommunalt opspares til egenfinansiering samtidig med, at vi politisk skal presse landspolitikerne til større statstilskud til grønne færger for at forhindre kæmpe regninger til øboerne via takster m.v.

Det vil være relevant at skifte til miljødiesel i overgangsperioden. CO2 afgiften dækkes af staten via en ny særtilskudspulje, hvor Lolland modtager årligt fra start 1,2mio stigende til 1,9 mio.kr.

Askøfærgen skal i samme periode flyttes retur til Bandholm for at undgå de aktuelle daglige sejlproblemer og merudgifter.

Så lokallisten Lollands klare opfordring skal være, at byrådet sætter færgestrategien på pause -samt vurderer på en levetidsforlængelse af vores nuværende færger.

Indstilling

Forslagsstiller indstiller til, at byrådet sætter færgestrategien på pause - samt vurderer på en levetidsforlængelse af vores nuværende færger.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Formanden for Klima, Teknik og Miljøudvalget fremsatte følgende ændringsforslag:

Byrådet stadfæster sin egen tidligere beslutning om den igangværende færgestrategi.

Imod stemte Birthe Lauridsen, Enhedslisten, idet Enhedslisten principielt ikke er imod en levetidsforlængelse, men ønsker konsekvensanalysen gennemført.

Leo Christensen, løsgænger, undlod at stemme.

Ændringsforslag godkendt, hvorfor sagens oprindelige indstilling bortfaldt.

Punkt 9: Borgerforslag - Færgestrategien

00.01.10-G00-2-25

Sagsresumé

Forslagsstiller, Jørgen Peter Hansen, har den 12. september 2025 stillet borgerforslaget: Færgestrategien.

Borgerforslaget har opnået mere end 400 støtter, hvorfor borgerforslaget er sat på byrådets dagsorden.

Sagsfremstilling

Borgerforslag Lolland Kommune

Der stiller nedenstående borgerforslag til behandling i Lolland Kommunes Byråd.

Det indstilles, at Byrådet tager færgestrategien op til fornyet behandling – især i lyset af den skridende økonomi.

Subsidiært indstilles det, at Byrådet iværksætter en uvildig analyse af de konsekvenser, som færgestrategien vil påføre Fejø, Femø og Askø. Herunder en analyse af de trafikale udfordringer ved nedskæringen af antal færger fra de nuværende 3 til 2. Analysen skal belyse problemstillingen både i forhold til den daglige drift og under værftsbesøg og nedbrud, medførende at de 3 øer skal deles om en færge.

Det indstilles videre, at Byrådet, når analysens resultat foreligger, tager stilling til, om færgestrategien skal revideres.

Begrundelse for hovedindstilling:

Byrådet vedtog den 21. september 2023 en færgestrategi, som bl.a. betød en besparelse på 5 – 10 mio. kr. på færgeregnskabet. Det har imidlertid vist sig, at økonomien er skredet i en sådan grad, at strategien bør genovervejes.

Det lød ved budgetforhandlingerne for 2023: ”Prisen for en ny elfærge + nye anlæg anslås at være 106 mio. kr., så kommunen skal medfinansiere ca. 80 mio. kr.”. Dette efter fradrag af 26 mio. kr., som kommunen fik i statsstøtte til den nye færge til Femø.

Inden blækket var blevet tørt på strategien, var nettoprisen steget fra 80 mio. til 110 mio. kr.

Den 26. juni 2025 bevilgede Byrådet 15 mio. kroner til ”totalrådgiverydelse med henblik på at få færdigprojekteret en ny el-færge”. Det fremgår heraf, at prisen nu er steget til mellem 155 – til 162 mio. kr. stadig fratrukket statstilskuddet til grøn omstilling. Det er en stigning på 100 % på 2 år.

Men også den budgetterede besparelse har vist sig ikke at holde:

Sparekataloget fra 1.1 2023 på 1,4 mio. kr. blev til et underskud på 6,2 mio. kr. Der er ved budgetopfølgningen den 30. juni 2023 givet tillægsbevilling på 1,2 mio. kr. for øgede personaleomkostninger i forbindelse med hviletidsbestemmelser. Ved budgetopfølgning den 30. september 2023 blev der givet en tillægsbevilling på 5,5 mio. kr. til færgelejer, brændstof og mindre indtægter fra billet salg

Timereduktionen i 2024 på 4,9 mio. kr. blev til et underskud på 3,8 mio. kr. Der er ved budgetopfølgningen den 30. september 2024 givet tillægsbevilling på 8,7 mio. kr. vedrørende forventet merforbrug på færgerne. Merforbruget skyldes, at færgestrategien ikke kunne implementeres fuldt ud i 2024, manglende billetindtægter, merforbrug på personalelønninger og dokning af færgerne, en merudgift til indkøb af billetautomater til Kragens Havn og et mindre forbrug på brændstof.

Besparelsen på Bandholm blev heller ikke til noget – tværtimod, så koster den forlængede sejltid kr. 255.500 årligt dvs. et nyt underskud på kr. 155.500.

Begrundelse for den subsidiære indstilling:

Færgestrategien planlægges implementeret i 2 faser – den korte og den lange bane.

Den kortere bane er nu implementeret, og der tegner sig et billede af, hvordan fremtiden for øerne vil se ud, når den sidste fase af strategien implementeres – nedskæring af antal færger fra 3 til 2 – medførende at Femø og Askø skal dele færge.

På grund af sejltiden mellem Kragens og de 2 øer, kan der maksimalt blive 5 daglige ture til hver af de 2 øer.

Vi ser følgende problemstillinger, som bør belyses i en analyse:

Kapaciteten på Femø og Askø færgerne: Når administrationen den 21. september 2023 udtrykker bekymring over kapaciteten på de 2 færger ved "den korte bane" med 7 daglige afgang, finder vi det absolut nødvendigt, at der foretages analyse af, hvordan man vil sikre kapaciteten ved en yderligere nedgang til 5 daglige afgang.

Vi kan konstatere, at nedskæringen allerede nu har medført en væsentlig forøgelse af antal afgang til og fra de 2 øer, som er fuldt belagt.

Kapaciteten på Fejø færgerne: Med deling af en færge mellem Femø og Askø vil det ikke være teknisk muligt at udvide antallet af afgang til de 2 øer ved periodevis stor belastning, festival, arrangementer, ferie, transport af landbrugsmaskiner, høst mv. Kapaciteten vil alene kunne løstes ved at indsætte Fejø færgerne midlertidigt på Femø eller Askø ruten.

Udover den direkte påvirkning af at skulle undvære en færge mindst 2 timer vil alene usikkerhed over ikke at kunne stole på fartplanen direkte påvirke Fejøs store erhvervsliv i en negativ retning.

Der bør gennemføres en analyse af, hvilke konsekvenser for erhvervslivet på Fejø en sådan ustabil færgefart vil kunne medføre.

Kapacitet ved nedbrud og årlige eftersyn:

I perioder med nedbrud af en færge eller i forbindelse med de årlige eftersyn skal den samlede trafik til alle 3 øer håndteres af én færge, med mindre man lejer en afløserfærge.

De mulige konsekvenser heraf bør inddrages i analysen.

Indstiller erindringer om, at el-færgerne Ellen, Ærø efter en batteribrand lå stille i mere end 6 måneder

Indstilling

Forslagsstiller indstiller til, at

- 1) Byrådet tager færgestrategien op til fornyet behandling – især i lyset af den skridende økonomi.
- 2) Byrådet iværksætter en uvildig analyse af de konsekvenser, som færgestrategien vil påføre Fejø, Femø og Askø. Herunder en analyse af de trafikale udfordringer ved nedskæringen af antal færger fra de nuværende 3 til 2. Analysen skal belyse problemstillingen både i forhold til den daglige drift og under værftsbesøg og nedbrud, medførende at de 3 øer skal deles om en færge.
- 3) Byrådet, når analysens resultat foreligger, tager stilling til, om færgestrategien skal revideres.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Formanden for Klima, Teknik og Miljøudvalget fremsatte følgende ændringsforslag:

Byrådet stadfæster sin egen tidligere beslutning om den igangværende færgestrategi.

Imod stemte Leo Christensen, løsgænger, og Birthe Lauridsen, Enhedslisten.

Øvrige byråd stemte for.

Ændringsforslag godkendt.

Behandling af sagens oprindelige indstilling

For stemte Leo Christensen, løsgænger, og Birthe Lauridsen, Enhedslisten.

Øvrige byråd stemte imod, idet et flertal af Byrådet ønskede at fastholde den vedtagne færgestrategi.

Punkt 10: Åben orientering

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Åben orientering til byrådsmødet den 30. oktober 2025.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Orientering om Ankestyrelsessag vedr. kvalitetsstandarder

Punkt 11: Lukket: Lukket orientering

00.01.00-G01-21-24

Fraværende: Vagn Pedersen

Taget til efterretning.

Punkt 12: Godkendelse af referat

00.01.00-G01-21-24

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra byrådsmødet den 30. oktober 2025.

Beslutning

Fraværende: Vagn Pedersen

Godkendt.